Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/5113

22.9.2025

AANBEVELING VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

van 9 juli 2025

tot wijziging van Aanbeveling ESRB/2015/2 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen

(ESRB/2025/6)

(C/2025/5113)

DE ALGEMENE RAAD VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte ([1]), en met name bijlage IX,

Gezien Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macroprudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's ([2]), en met name artikel 3 en de artikelen 16 tot en met 18,

Gezien Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 ([3]), en met name artikel 458,

Gezien Besluit ESRB/2011/1 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 20 januari 2011 houdende goedkeuring van het reglement van orde van het Europees Comité voor systeemrisico's ([4]), en met name de artikelen 18 tot en met 20,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Teneinde effectieve en consistente nationale macroprudentiële beleidsmaatregelen te waarborgen, is het van belang dat de uit hoofde van Unierecht verplichte wederkerigheid wordt aangevuld met vrijwillige wederkerigheid.

(2) Het in Aanbeveling ESRB/2015/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's vastgelegde kader inzake vrijwillige wederkerigheid voor macroprudentiële beleidsmaatregelen ([5]) beoogt te verzekeren dat alle in een lidstaat geactiveerde macroprudentiële beleidsmaatregelen in andere lidstaten wederkerig worden toegepast.

(3) Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 79/2019 ([6]) heeft Verordening (EU) nr. 575/2013 met ingang van 1 januari 2020 in de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER-overeenkomst) geïntegreerd. Verordening (EU) 2021/558 van het Europees Parlement en de Raad ([7]), waarbij wijzigingen van Verordening (EU) nr. 575/2013 werden doorgevoerd, werd in de EER-overeenkomst opgenomen bij Besluit nr. 145/2024 van het Gemengd Comité van de EER ([8]). Verordening (EU) 2021/558 is nu van toepassing in Noorwegen.

([1]) PB L 1 van 3.1.1994, blz. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) PB L 331 van 15.12.2010, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) PB C 58 van 24.2.2011, blz. 4.
([5]) Aanbeveling ESRB/2015/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 15 december 2015 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 97 van 12.3.2016, blz. 9).
([6]) Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 79/2019 van 29 maart 2019 tot wijziging van bijlage IX (Financiële diensten) bij de EER-overeenkomst [2019/2133] (PB L 321 van 12.12.2019, blz. 170, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/2133/oj).
([7]) Verordening (EU) 2021/558 van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2021 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 wat betreft aanpassingen aan het securitisatiekader ter ondersteuning van het economisch herstel in respons op de COVID-19-crisis (PB L 116 van 6.4.2021, blz. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/558/oj).
([8]) Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 145/2024 van 12 juni 2024 tot wijziging van bijlage IX (Financiële diensten) bij de EER-overeenkomst [2024/2433] (PB L 20242433, 3.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2433/oj).

(4) Sinds 31 december 2020 zijn kredietinstellingen waaraan in Noorwegen een vergunning is verleend onderworpen aan: a) een systeemrisicobufferpercentage van 4,5 % dat van toepassing is op alle in Noorwegen gelegen blootstellingen, toegepast overeenkomstig artikel 133 van Richtlijn 2013/36/EU, b) een ondergrens (vloer) van 20 % voor de (naar blootstelling gewogen) gemiddelde risicogewichten voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen niet-zakelijk onroerend goed, toegepast krachtens artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013 (van toepassing op kredietinstellingen die de interneratingbenadering (IRB-benadering hanteren), en c) een vloer van 35 % voor de (naar blootstelling gewogen) risicogewichten voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen zakelijk onroerend goed, toegepast krachtens artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013 (van toepassing op kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren). Deze maatregelen zijn momenteel opgenomen in de lijst van macroprudentiële beleidsmaatregelen die krachtens Aanbeveling ESRB/2015/2 voor wederkerige toepassing worden aanbevolen.

(5) Op 19 december 2024 heeft het Finansdepartementet (het Noorse ministerie van Financiën als aangewezen autoriteit voor de toepassing van artikel 458, lid 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013 het ESRB overeenkomstig artikel 458 van die verordening in kennis gesteld van zijn voornemen om: a) de vloer van 20 % voor het gemiddelde risicogewicht voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen niet-zakelijk onroerend goed te verlengen tot 30 juni 2025, en deze vanaf 1 juli 2025 te verhogen tot 25 %, en b) de vloer van 35 % die van toepassing is voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen zakelijk onroerend goed na 31 december 2024 met twee jaar te verlengen. Na een verzoek om verduidelijking van het ESRB is op 13 januari 2025 een bijgewerkte versie van deze kennisgevingen ontvangen. De geactualiseerde kennisgevingen omvatten ook een verzoek aan het ESRB om wederkerige toepassing van de maatregelen op individuele, gesubconsolideerde en geconsolideerde basis te blijven aanbevelen.

(6) In Aanbeveling ESRB/2015/2 van het ESRB, zoals gewijzigd bij Aanbeveling ESRB/2017/4 van het ESRB ([9]), wordt aanbevolen dat de betreffende autoriteit die een macroprudentiële beleidsmaatregel activeert, bij de indiening van een verzoek om wederkerige toepassing bij het ESRB een maximum materialiteitsdrempel voorstelt waaronder de blootstelling van een afzonderlijke aanbieder van financiële diensten aan het vastgestelde macroprudentiële risico in het rechtsgebied waar de macroprudentiële beleidsmaatregel door de activerende autoriteit wordt toegepast als niet-materieel kan worden beschouwd. Het ESRB kan indien nodig een andere drempelwaarde aanbevelen. Overeenkomstig de ontvangen kennisgevingen wordt de materialiteitsdrempel voor wederkerige toepassing van de vloer voor het risicogewicht voor niet-zakelijk onroerend goed gehandhaafd op 1 % van de bruto niet-zakelijkonroerendgoedleningen aan Noorse klanten, hetgeen per 30 september 2024 overeenkomt met 37,8 miljard NOK. De materialiteitsdrempel voor wederkerige toepassing van het risicogewicht voor zakelijk onroerend goed wordt gehandhaafd op 1 % van de bruto-uitgifte van door zekerheden gedekte zakelijkonroerendgoedleningen aan Noorse klanten, hetgeen per 30 september 2024 overeenkomt met 9,3 miljard NOK. Beide materialiteitsdrempels moeten op geconsolideerde, gesubconsolideerde en individuele basis worden toegepast.

(7) Naar aanleiding van het verzoek van het Finansdepartementet aan het ESRB en met het oog op: a) het voorkomen van negatieve grensoverschrijdende effecten in de vorm van lekkages en regelgevingsarbitrage die zouden kunnen voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de in Noorwegen toegepaste macroprudentiële beleidsmaatregelen, en b) het behoud van een gelijk speelveld tussen de kredietinstellingen in de EER, heeft de algemene raad van het ESRB besloten deze maatregelen te handhaven in de lijst van macroprudentiële waarvoor wederkerige toepassing uit hoofde van Aanbeveling ESRB/2015/2 wordt aanbevolen.

(8) De wederkerige toepassing van macroprudentiële maatregelen die door autoriteiten van andere lidstaten op geconsolideerde, gesubconsolideerde en individuele basis worden geactiveerd, ongeacht of de betrokken blootstellingen worden aangehouden via dochterondernemingen of bijkantoren, dan wel het gevolg zijn van directe grensoverschrijdende kredietverlening, beperkt lekkages en regelgevingsarbitrage, pakt systeemrisico's aan en bevordert aldus de algehele doeltreffendheid van het macroprudentiële beleid door ervoor te zorgen dat verhoogde risico's niet alleen worden aangepakt in de lidstaat die de macroprudentiële maatregel heeft ingevoerd, maar ook in andere lidstaten waar bankgroepen aan die verhoogde risico's zijn blootgesteld. Wederzijdse erkenning moet derhalve ook tot doel hebben ervoor te zorgen dat bankgroepen die aan die systeemrisico's zijn blootgesteld voldoende veerkrachtig zijn. Derhalve moeten macroprudentiële maatregelen die voortvloeien uit een besluit om macroprudentiële maatregelen van andere lidstaten te erkennen in het algemeen op geconsolideerde, gesubconsolideerde en individuele basis worden toegepast.

([9]) Aanbeveling ESRB/2017/4 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 20 oktober 2017 tot wijziging van Aanbeveling ESRB/2015/2 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 431 van 15.12.2017, blz. 1).

(9) Deze wijziging van Aanbeveling ESRB/2015/2 doet geen afbreuk aan de continuïteit van het aanbevelen van de wederkerige toepassing van de nationale macroprudentiële maatregelen die door de Noorse autoriteiten op 31 december 2020 werden geactiveerd en die zijn opgenomen in de Aanbevelingen ESRB/2023/1 en ESRB/2024/7. De huidige wijzigingen van Aanbeveling ESRB/2015/2 hebben voornamelijk betrekking op het feit dat het niveau van de vloer voor het risicogewicht voor blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed wordt aangepast en dat wederkerige toepassing op individuele, gesubconsolideerde en geconsolideerde basis nu wordt aanbevolen. Daarom is de standaardovergangsperiode van drie maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* alleen van toepassing op maatregelen of wijzigingen daarvan die de nationale autoriteiten zullen vaststellen om beide vloeren voor risicogewichten, met inbegrip van de verhoging van de gemiddelde vloer voor het gemiddelde risicogewicht voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen niet-zakelijk onroerend goed tot 25 % vanaf 1 juli 2025, op individuele, gesubconsolideerde en geconsolideerde basis wederkerig toe te passen.

(10) Derhalve moet Aanbeveling ESRB/2015/2 dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

WIJZIGINGEN

Aanbeveling ESRB/2015/2 wordt als volgt gewijzigd:

1. in afdeling 1, subaanbeveling C (1), worden de onder "Noorwegen" vermelde tweede en derde maatregel worden vervangen door:

   "— een ondergrens (vloer) van 20 % voor de (naar blootstelling gewogen) gemiddelde risicogewichten voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen niet-zakelijk onroerend goed, toegepast krachtens artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013, zoals van toepassing in Noorwegen tot en met 30 juni 2025 en die met ingang van 1 juli 2025 wordt verhoogd tot een vloer van 25 %, op kredietinstellingen die de interneratingbenadering (IRB-benadering) hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten;

   — een vloer van 35 % voor de (naar blootstelling gewogen) risicogewichten voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen zakelijk onroerend goed, toegepast krachtens artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013, zoals van toepassing in Noorwegen, op kredietinstellingen waaraan in Noorwegen een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten.";

2. de bijlage wordt overeenkomstig de bijlage bij deze aanbeveling gewijzigd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 9 juli 2025.

Hoofd van het ESRB-secretariaat,
namens de algemene raad van het ESRB,
Francesco MAZZAFERRO

BIJLAGE

De bijlage bij Besluit ESRB/2015/2 wordt als volgt gewijzigd:

1. de onder "Noorwegen" vermelde tweede en de derde maatregel worden vervangen door:

"— een ondergrens (vloer) van 20 % voor de (naar blootstelling gewogen) gemiddelde risicogewichten voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen niet-zakelijk onroerend goed, toegepast krachtens artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013, zoals van toepassing in Noorwegen tot en met 30 juni 2025 en die met ingang van 1 juli 2025 wordt verhoogd tot een vloer van 25 %, op kredietinstellingen waaraan in Noorwegen een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten;

— een vloer van 35 % voor de (naar blootstelling gewogen) risicogewichten voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen zakelijk onroerend goed, toegepast krachtens artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013, zoals van toepassing in Noorwegen, op kredietinstellingen waaraan in Noorwegen een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten.";

2. onder "Noorwegen" wordt de afdeling met het opschrift "I. Beschrijving van de maatregelen" vervangen door:

"I. Beschrijving van de maatregelen

1. Met ingang van 31 december 2020 heeft het Finansdepartementet (het Noorse Ministerie van Financiën) drie macroprudentiële maatregelen geïntroduceerd, namelijk: i) een systeemrisicobuffer voor in Noorwegen gelegen blootstellingen krachtens artikel 133 van Richtlijn 2013/36/EU, ii) een ondergrens (vloer) voor het risicogewicht voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen niet-zakelijk onroerend goed krachtens artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013 zoals van toepassing in Noorwegen tot en met30 juni 2025 en die met ingang van 1 juli wordt verhoogd tot een vloer van 25 %, en iii) een vloer voor het risicogewicht voor blootstellingen op in Noorwegen gelegen zakelijk onroerend goed krachtens artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013 zoals van toepassing op en in Noorwegen.

2. Het systeemrisicobufferpercentage wordt vastgesteld op 4,5 % en is van toepassing op de binnenlandse blootstellingen aan kredietinstellingen waaraan in Noorwegen een vergunning is verleend, op geconsolideerde, gesubconsolideerde en individuele basis.

3. De vloer voor het risicogewicht voor niet-zakelijk onroerend goed is een instellingsspecifieke gemiddelde vloer voor het risicogewicht van blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed in Noorwegen, die op kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren op geconsolideerde, gesubconsolideerde en individuele basis van toepassing is. De vloer voor het risicogewicht van onroerend goed betreft het naar blootstelling gewogen gemiddelde risicogewicht in de portefeuille niet-zakelijk onroerend goed. Noorse blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed moeten worden beschouwd als blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die gedekt zijn door onroerend goed in Noorwegen.

4. De vloer voor het risicogewicht voor niet-zakelijk onroerend goed is een instellingsspecifieke gemiddelde vloer voor risicogewichten voor blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed in Noorwegen, van toepassing op kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren op geconsolideerde, gesubconsolideerde en individuele basis. De vloer voor het risicogewicht van onroerend goed betreft het naar blootstelling gewogen gemiddelde risicogewicht in de portefeuille zakelijk onroerend goed. Noorse blootstellingen op zakelijk onroerend goed moeten worden beschouwd als blootstellingen met betrekking tot ondernemingen die gedekt zijn door onroerend goed in Noorwegen.";

3. onder "Noorwegen" wordt in de afdeling met het "II. "Wederkerigheid" punt 5 ter vervangen door:

"5 ter.Naar aanleiding van het verzoek van het Finansdepartementet wordt aanbevolen dat de betroffen autoriteiten zowel de Noorse systeemrisicobuffermaatregel als de vloeren voor de risicogewichten op geconsolideerde, gesubconsolideerde en individuele basis wederkerig toepassen, ongeacht of de betrokken blootstellingen worden aangehouden via dochterondernemingen of bijkantoren of voortvloeien uit directe grensoverschrijdende kredietverlening.";

4. onder “Noorwegen” worden in de afdeling met het opschrift “III. Materialiteitsdrempel” in punt 8 de punten b) en c) vervangen door:

“b) voor de vloer voor het risicogewicht voor niet-zakelijk onroerend goed wordt de materialiteitsdrempel vastgesteld op 37,8 miljard NOK, hetgeen overeenkomt met 1 % van de bruto-uitgifte van niet-zakelijkonroerendgoedleningen aan Noorse klanten per 30 september 2024. De materialiteitsdrempel moet op geconsolideerde, gesubconsolideerde en individuele basis worden beoordeeld. Bij de beoordeling ervan op gesubconsolideerde of geconsolideerde basis worden alle blootstellingen die via bijkantoren en directe grensoverschrijdende kredietverlening en via dochterondernemingen worden aangehouden, meegenomen in de berekening van blootstellingen die worden beoordeeld aan de hand van de materialiteitsdrempel.

c) voor de vloer voor het risicogewicht van zakelijk onroerend goed wordt de materialiteitsdrempel vastgesteld op 9,3 miljard NOK, hetgeen overeenkomt met 1 % van de bruto-uitgifte van de door zekerheden gedekte zakelijkonroerendgoedleningen aan Noorse klanten per 30 september 2024. Bij de beoordeling ervan op gesubconsolideerde of geconsolideerde basis worden alle blootstellingen die via bijkantoren en directe grensoverschrijdende kredietverlening en via dochterondernemingen worden aangehouden, meegenomen in de berekening van blootstellingen die worden beoordeeld aan de hand van de materialiteitsdrempel.”.